

V 2

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра романо-германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

 Декан факультету іноземних мов
(вказати назву структурного підрозділу)
Світлана ВІРОТЧЕНКО
(вказати П.І.Б керівника)
“ 30 ” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМУНІКАТИВНІ ПРАКТИКИ КОРОЛІВСТВА ІСПАНІЯ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	03 Гуманітарні науки (шифр і назва)
спеціальність	035 Філологія (шифр і назва)
освітня програма	Переклад (іспанська та англійська мови); Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова (шифр і назва)
спеціалізація	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша-іспанська 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (шифр і назва)
вид дисципліни	За вибором (обов’язкова / за вибором)
факультет	іноземних мов

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов

“ 30 ” червня 2025 року, протокол № 8

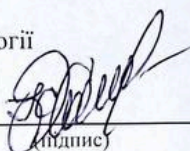
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Бочарникова Тетяна Федорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології

Програму схвалено на засіданні кафедри романо-германської філології

Протокол від “ 25 ” червня 2025 року № 17

Завідувач кафедри романо-германської філології

(підпис)

Ірина ХОЛМОГОРЦЕВА
(прізвище та ініціали)

Переклад (іспанська та англійська мови)

назва освітньої програми

(підпис)

Діана ПЕСОЦЬКА
(прізвище та ініціали)

Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
назва освітньої програми

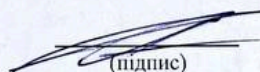

(підпис)

Людмила СОЛОЩУК
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від “ 30 ” червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

(підпис)

Анна КОТОВА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Комунікативні практики Королівства Іспанія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки перший освітньо-науковий рівень (бакалаврський)

спеціальності 035 Філологія

спеціалізації 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша-іспанська; 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська освітніх програм Переклад (іспанська та англійська мови); Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Мета** викладання навчальної дисципліни полягає у засвоєнні норм комунікативних практик Королівства Іспанія у різних сферах іспаномовного регіонального спілкування. Досягнення цієї мети сприяє розширенню філологічного кругозору й формуванню лінгвістичної та комунікативної компетенції майбутніх перекладачів-іспаністів.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є :

- ознайомлення студентів з особливостями комунікативних практики Королівства Іспанія у різноманітних дискурсах;
- розвиток практичних навичок монологічного і діалогічного мовлення;
- розвиток практичних навичок аудіювання;
- розвиток практичних навичок використання граматичних структур у письмовій та усній комунікації з урахуванням ситуації спілкування.

1.3. **Кількість кредитів** – 3.

1.4. **Загальна кількість годин** – 90 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
32 год.	
Самостійна робота	
58 год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна:

ОП Переклад (іспанська та англійська мови)

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність спілкуватися іспанською мовою в професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іспанською мовою.

ЗК11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Оволодіння загальнонауковими знаннями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди іспанської та англійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК8. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу іспаномовного тексту.

ФК12. Здатність до надання консультацій з дотримання норм іспанської, англійської та української літературної мови та культури мовлення.

ФК13. Здатність до організації ділової комунікації іспанською, англійською та українською мовами.

ФК17. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК18. Здатність застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, в тому числі ділової.

ОП Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземними мовами (англійською та другою іноземною мовою на вибір: німецькою/французькою/іспанською/італійською/ китайською тощо).

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК16. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес.

Фахові компетентності:

ФК4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди англійської мови та другої іноземної мови на вибір (німецької/французької/іспанської/італійської/ китайської тощо), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову та другу іноземну мову на вибір (німецьку/французьку/іспанську/італійську/ китайську тощо) в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних та літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК13. Здатність ефективно формувати свою комунікативну стратегію та передбачати можливий розвиток подій у ситуаціях міжкультурного спілкування, користуватися різноманітними тактичними прийомами комунікації з урахуванням міжкультурної компетентності, що забезпечує успішне спілкування між комунікантами і досягнення запланованого прагматичного ефекту.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дисципліна.

ОП Переклад (іспанська та англійська мови)

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди іспанської й англійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН14. Використовувати іспанську та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ОП Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

ПРН 2. Здійснювати пошук і використання інформації, необхідної для ефективного виконання професійних завдань, професійного і особистісного розвитку: добирати інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди англійської мови та другої іноземної мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 14. Використовувати англійську та другу іноземну мову, що вивчається, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення, пов'язані з англійською мовою та другою іноземною мовою, й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Використовувати іноземну мову для організації ефективної мовної, міжмовної та міжкультурної комунікації на особистому та професійному рівнях.

1.8. Пререквізити: іноземна мова-I (іспанська) / іноземна мова-II (іспанська) рівня 1 курсу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

3 семестр

Тема 1. Diferencias entre comunicación formal e informal.

Тема 2. Comunicación no verbal en España

Тема 3. Peculiaridades de la comunicación en el círculo familiar y amistoso

Тема 4. Particularidades de la comunicación en los medios de comunicación españoles: televisión, radio, prensa escrita, redes sociales

Тема 5. Rasgos comunicativos de diferentes regiones de España

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних блоків і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	Усього	у тому числі	
		пр.	с. р.
1	2	3	4
3 семестр			
Тема 1.	9	6	10
Тема 2.	9	6	10
Тема 3.	10	6	10
Тема 4.	7	6	10
Тема 5.	7	8	18
Разом за семестр	90	32	58

4. Теми практичних занять

3 семестр

№ з/п	Назви тем	Кількість годин
1	Diferencias entre la comunicación formal e informal.	6
2	Comunicación no verbal en España	6
3	Peculiaridades de la comunicación en el círculo familiar y amistoso	6
4	Particularidades de la comunicación en los medios de comunicación españoles: televisión, radio, prensa escrita, redes sociales	6
5	Rasgos comunicativos de diferentes regiones de España	8
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
3 семестр		
1	Тема 1-3. Робота з підручниками, включаючи електронні; робота з аудіоносіями; підготовка робіт творчого характеру.	20
2	Тема 4-5. Виконання завдань аудитивного характеру.	12
3	Підготовка фінального проєкту на обрану тему	26
	Разом	58
	Усього за семестр	90

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачені.

7. Методи навчання

1. Словесні методи: розповідь, бесіда.
2. Наочні методи: демонстрація, ілюстрація.
3. Практичні методи: обговорення ситуацій, вправи (усні, письмові)

4. Робота з підручником.
5. Робота з аудіо- та відеоматеріалом.

8. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи, так і в кінці тематичного блоку та семестру.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводяться словникові диктанти (письмово), усні фронтальні опитування, монологічне письмове та усне мовлення, діалогічне мовлення.

Наприкінці семестру проводиться залікова контрольна робота: **тестове завдання і переклад.**

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та робота в семестрі	Залік	Сума
60*	40* тестове завдання (множинний вибір)	100

* В 3 семестрі загальна кількість балів (100) поділяється на 60+40, де 60 балів – оцінка за роботу у семестрі, 40 – оцінка за залік.

Оцінка за роботу у семестрі (60 балів) нараховується таким чином: 20+40, де 20 – оцінка за фінальний проект-презентацію на обрану тему, 40 – оцінка за роботу на заняттях (онлайн або в аудиторії) (**оцінку за п'ятибальною шкалою помножуємо на 8**).

Оцінка за залік (40 балів): тестове завдання; **оцінку за п'ятибальною шкалою помножуємо на 8.**

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку / екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів (50%) з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії, за якими оцінюється проект-презентація	Оцінка
1. Презентаційна частина: студент підготував та зробив доповідь з презентацією в форматі power point або інших презентаційних цифрових застосунках, яка є структурованою (містить лексико-графічну інформацію фахової спрямованості, де лексична частина становить не більше 20 відсотків усної частини доповіді). Письмова мовна частина презентації не містить помилок. В презентації студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці; 2. Усна частина презентації: студент надає повну, зрозумілу, зв'язну відповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною. Студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3-х) незначних помилок кожного типу у письмовій частині та/або усній частині презентації, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді.	18-20

1. Презентаційна частина: студент підготував та зробив доповідь з презентацією в форматі power point, яка є структурованою (містить лексико-графічну інформацію фахової спрямованості, де лексична частина становить не більше 30 відсотків усної частини доповіді. Студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3-х) незначних помилок кожного типу у письмовому тексті презентації, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді. 2. Усна частина презентації: студент надає повну, зрозумілу, зв'язну усну доповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною, але допускається наявність кількох (до 6) незначних помилок у вимові, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді. Студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3) незначних помилок кожного типу, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді.	14-16
1. Презентаційна частина: студент підготував та зробив доповідь з презентацією в форматі power point, яка містить лексико-графічну інформацію фахової спрямованості, де письмова лексична частина становить не більше 50 відсотків усної частини доповіді. Студент переважно коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 5-ти) незначних помилок кожного типу у письмовому тексті презентації, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді. В презентації студент надає лексико-графічну інформацію, але не у повному обсязі, або порушуючи принцип зв'язності. Інформація не є чітко структурованою. Студент читає текст доповіді. 2. Усна частина презентації: студент надає інформацію за фахом, але не у повному обсязі або порушуючи принцип зв'язності. Відповідь не є чітко структурованою. У вимові студент робить значну кількість (більше 5) помилок у вимові, у тому числі серйозних, тобто таких, які заважають розумінню відповіді. Студент використовує лексичні та граматичні одиниці некоректно (робить більше 5 серйозних помилок кожного типу)	10-12
1. Презентаційна частина: Студент не підготував презентацію взагалі, або студент підготував презентацію, письмова лексична частина якої становить більше 50 відсотків усної частини доповіді або надає лише фрагментарні, не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок, що перешкоджає розумінню відповіді у цілому. Студент повністю читає текст доповіді. 2. Усна частина презентації: студент не надає відповіді взагалі або надає лише фрагментарні, не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок та помилок у вимові, що перешкоджає розумінню відповіді у цілому.	0-8

Критерії оцінювання роботи студентів під час аудиторного заняття

Бали	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє лексико-граматичним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його вживає під час усних виступів та виконання вправ, бере активну участь у роботі
4	Достатньо повно володіє лексико-граматичним матеріалом, самостійно та аргументовано його вживає під час усних виступів та виконання вправ, бере активну участь у роботі
3	В цілому володіє лексико-граматичним матеріалом, потребує допомоги під час усних виступів та виконання вправ, робить помилки під час усного мовлення та виконання вправ. Приймає участь в роботі, але не є активним
2	Поверхово володіє лексико-граматичним матеріалом, потребує допомоги під час усних виступів та виконання вправ, робить численні помилки під час усного мовлення та виконання вправ. Майже не приймає участь в роботі.
1	Майже не володіє лексико-граматичним матеріалом, робить багато помилок в усному мовленні та під час виконання вправ. Майже не приймає участі під час роботи в аудиторії
0	Не з'явився на заняття без поважних причин

За усну відповідь (перекази, аналіз тексту) нараховується:

5 балів – розгорнута, максимально повна відповідь, студент вільно володіє темою, відсутні лексичні та граматичні помилки, комунікативне завдання виконано повністю.

4 бали – розгорнута відповідь, в якій бракує деякої інформація, яка, проте, не має ключового значення, студент володіє темою, відсутні лексичні та граматичні помилки, комунікативне завдання виконано повністю.

3 бали – відповідь в достатньому, допускається опущення деякої частини інформації, наявні граматичні та лексичні помилки, які не порушують виконання комунікативного завдання.

2 бали – відповідь в мінімально припустимому або недостатньому обсязі, значна частина інформації пропущена або спотворена, наявні серйозні лексичні та/або граматичні помилки, які заважають розумінню, комунікативне завдання не виконано.

0 балів – відповідь відсутня.

За написання твору/есе/стислого викладення нараховується:

5 балів – завдання виконане повністю, змістовне наповнення є достатнім, лексичний репертуар повністю відповідає темі, формулювання варіюються задля уникнення повторів, наявні з'єднувальні елементи, що повністю забезпечують зв'язок між частинами тексту, високий ступінь граматичного контролю, немає помилок, що ведуть до непорозуміння.

4 бали – завдання виконане повністю, змістовне наповнення є достатнім, лексичний репертуар відповідає темі, наявні не всі з'єднувальні елементи для забезпечення зв'язку між частинами тексту, у тексті наявні повтори, граматичні помилки, що не заважають розумінню прочитаного, крім помилок у граматичному матеріалі, засвоєному на заняттях на момент написання твору.

3 бали – завдання виконане не повністю, лексичний репертуар частково відповідає темі, недостатній словниковий запас для вирішення заданої комунікативної задачі, наявні повтори, наявні не всі з'єднувальні елементи для забезпечення зв'язку між частинами тексту, граматичні помилки, що заважають розумінню прочитаного, грубі граматичні помилки, особливо у матеріалі, засвоєному на заняттях з курсу на момент написання твору.

2 бали – завдання виконане не повністю, зміст не розкрито, лексичний репертуар на рівні володіння окремими словами і фразами за темою твору, через велику кількість лексичних помилок зміст незрозумілий, з'єднувальні елементи відсутні, робота складається з набору речень, велика кількість граматичних помилок, що унеможливорює розуміння написаного.

За поточні письмові роботи (словникові диктанти, переклади, проміжний та вихідний контроль) бали нараховуються в залежності від кількості штрафних балів у роботі (1 штрафний бал нараховується за невірне відтворення активних лексичних або граматичних одиниць, вивчених у межах теми; 0,5 штрафного балу – за невірне використання інших лексичних або граматичних одиниць).

5 балів – 0% – 10% помилок.

4 бали – 11% – 20% помилок.

3 бали – 21% – 40% помилок.

2 бали – 41% і більше помилок.

Критерії оцінювання діалогічного мовлення

Бали	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі розкрита тема за пунктами, володіє лексико-граматичним матеріалом, аргументовано викладає думку, активно співпрацює із співбесідником, реагує на питання та ставить запитання згідно з контекстом
4	В повному обсязі розкрита тема за пунктами, достатньо повно володіє лексико-граматичним матеріалом, помилки не заважають розумінню викладеної думки, співпрацює із співбесідником, реагує на запитання і ставить власні питання.
3	Частково розкриті теми за пунктами, в цілому володіє лексико-граматичним матеріалом, потребує допомоги у формуванні власних висловлень, робить граматичні та лексичні помилки під час мовлення, співпрацює із співбесідником не активно
2	Частково розкритий один пункт завдання, поверхово володіє лексико-граматичним матеріалом, робить численні помилки під час мовлення, не співпрацює із співбесідником
1	Частково розкритий один пункт завдання, майже не володіє лексико-граматичним матеріалом, не реагує на запитання
0	Не з'явився на заняття

Критерії оцінювання усної відповіді (монолог)

Критерії оцінки	Бали нараховані	Параметри оцінювання
90-100%	5	Відповідь розгорнута, максимально повна відповідь, вільно володіє запропонованою темою; відсутні граматичні та лексичні помилки; комунікативне завдання виконано повністю.
89-70%	4	Розгорнута повна відповідь, в якій бракує деякої інформації яка, проте, не має ключового значення; відсутні граматичні та лексичні помилки; комунікативне завдання виконано повністю.
69-50 %	3	Відповідь надана в достатньому обсязі, допускається опущення певної частини інформації; наявні деякі граматичні та лексичні помилки, які не порушують виконання комунікативного завдання
49% і менше	2	Відповідь надана в мінімальному припустимому або в недостатньому обсязі, значна частина інформації пропущена або спотворена; наявні серйозні помилки, що заважають розумінню;

		комунікативне завдання не виконано або відсутність відповіді взагалі.
--	--	---

Критерії оцінювання залікового (тестового) завдання:

Залік проходить у формі тесту. За принципом множинного вибору - 20 запитань з 4 варіантами відповіді кожне, кожне завдання оцінюється у 2 бали.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів неформального навчання, якщо його зміст і результати відповідають меті та результатам навчання дисципліни «Комунікативні практики Королівства Іспанія».

Результати неформального навчання можуть бути визнані за наявності підтверджуючих документів (сертифікатів, довідок, описів навчальних програм), якщо вони засвідчують досягнення результатів навчання, співвідносних із цілями курсу.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути:

- участь у сертифікованих тренінгах і семінарах, присвячених комунікативним практикам Королівства Іспанія у різних сферах іспаномовного регіонального спілкування, розвиток практичних навичок використання граматичних структур у письмовій та усній комунікації з урахуванням ситуації спілкування.

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється комісією факультету іноземних мов.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Marcé P. Entorno laboral A1-B1 (nueva edición), Edelsa, 2022.
2. Castro Viúdez Francisca: Nuevo Español en marcha 3. Libro del alumno, SGEL, 2016.
3. Angeles Encinar: Uso interactivo del vocabulario A1-B1, Edelsa, 2021.

Допоміжна література

4. Туленкова І.М. Іспанська ділова мова: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2004. – 112 с.
5. M.Baralo. Vocabulario B1, ANAYA ELE, 2022.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://deleahora.com/actividades>
2. <https://ejemplos-curriculum.com/carta-de-presentacion/saludo-utilizados-en-la-carta>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=-timZws9lq4>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=zuWmYQYWpaQ>

5. <https://www.noverbal.es/ejemplos-de-comunicacion-no-verbal/>
6. <https://agenciacomma.com/formacion-en-comunicacion/comunicacion-no-verbal/>
7. <https://www.analisisnoverbal.com/tipos-de-gestos-en-comunicacion-no-verbal/>
8. <https://asana.com/es/resources/business-etiquette>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=SvxXFdLH8Q4>
10. <https://concepto.de/medios-de-comunicacion/>
11. <https://hispania-valencia.com/chistes-bromas-espanol-diversion-espanol/>
12. <https://academiaaprenderhaciendo.com/saludos-en-espanol-y-normas-cortesia/>
13. https://www.youtube.com/watch?v=afY23REv_pQ
14. <https://www.youtube.com/watch?v=whlHrS7obA4>
15. <https://www.youtube.com/watch?v=2nCIIf-3d0Po>
16. <https://uen.pressbooks.pub/spanishphoneticsandphonologyatutahtech/chapter/modulo-17-rasgos-del-espanol-peninsular/>
17. <https://www.youtube.com/watch?v=Myqlish0g-w>
18. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/asele/pdf/22/22_0017.pdf
19. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://web.ua.es/es/aula-salud/documentos/2022-2023/02-la-comunicacion-no-verbal.pdf